

Visbestandopnames op enkele zijlopen van de Maas (2006)

Gerlinde Van Thuyne en Jan Breine

INBO.R.2007.26

Auteurs:

Gerlinde Van Thuyne en Jan Breine

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) is ontstaan door de fusie van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) en het Instituut voor Natuurbehoud (IN).

Vestiging:

INBO Groenendaal
Duboislaan 14, 1560 Groenendaal
www.inbo.be

e-mail:

gerlinde.vanthuyne@inbo.be

Wijze van citeren:

Van Thuyne, G. en Breine, J. (2007). Visbestandopnames op enkele zijlopen van de Maas (2006) INBO. R.2007.26. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

D/2007/3241/129

INBO.R.2007.26

ISSN: 1782-9054

Verantwoordelijke uitgever:

E. Kuijken

Druk:

Management ondersteunende diensten van de Vlaamse overheid

Foto cover:

De Asbeek te Lanaken

Visbestandopnames op enkele zijlopen van de Maas (2006)

Gerlinde Van Thuyne en Jan Breine

INBO.R.2007.26

Samenvatting

Op 13, 14, 15 maart en 18 april 2006 visten we op enkele zijlopen van de Maas. Tabel 1 en de figuur geven de locaties weer. De 12 locaties werden door middel van elektrovisserij bemonsterd (tabel 2). In tabel 3 geven we de biotoopbeschrijving en fysische en chemische parameters. Een overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties voor verschillende campagnes (1996, 2002 en 2006) worden weergegeven in tabel 4. Morfometrische specificaties van de gemeten en gewogen vissen en de effectieve vangst per soort en per locatie worden zijn terug te vinden in tabellen 5 en 6 respectievelijk. De index voor biotische integriteit (IBI) voor de Jeker en zijbeken wordt gegeven in tabel 7 en in tabel 8 vindt u IBI waarden voor de Ziepbeek, Asbeek en Kikbeek.

Op de Jeker vingen we volgende soorten: driedoornige stekelbaars, blauwbandgrondel, giebel, karper, rietvoorn en winde. Op de Oude Jeker vonden we enkel driedoornige stekelbaars en in de Beek troffen we geen vis aan. In 1996 vingen we op de Jeker nog bierpje en riviergrondel. De visstand op de Jeker en zijbeken is marginaal, de soortendiversiteit en densiteit zijn laag. De IBI scoort overwegend *ontoereikend*.

Op de Ziepbeek hebben we volgende soorten kunnen vangen: Amerikaanse hondsvijl, bruine Amerikaanse dwergmeerval, baars, beekprik, blankvoorn, zeelt en zonnebaars. Hierbij valt onmiddellijk de aanwezigheid van drie exoten soorten op maar ook het voorkomen van de beschermde en gevoelige beekprik (stroomopwaarts) wat toch aanduidt dat deze beek potenties heeft tot het halen van een goede ecologische kwaliteit. Op de Asbeek vingen we twee beekprikken en de Kikbeek blijft slecht scoren.

Summary

We surveyed 12 locations in tributaries of the River Maas on 13, 14, 15 March and 18 April 2006 (Table 1 and Map). Fish assemblage data were obtained by electric fishing from a boat or wading (Table2). Abiotic parameters were recorded, they are pH, oxygen concentration (DO), conductivity, temperature, turbidity and stream velocity (Table3). Fish data include species, individual total length and weight (Table 4). We also included results from previous campaigns (1996 and 2002). We give the morphometric specifications in table 5 and the catch per unit effort (CPUE) in table 6. The Index of Biotic Integrity (IBI) was calculated for this and previous campaigns. In table 7 we give the IBI for the River Jeker and tributaries and in table 8 for the River Ziepbeek and tributaries.

In the River Jeker we caught three-spined stickleback, stone moroko, gibel carp, carp, rudd and ide. In the Oude Jeker only three-spined stickleback was collected and no fish in the Beek. In 1996 we still collected stone loach and gudgeon in the River Jeker. At present fish diversity and densities are low and reflect the poor ecological quality the River Jeker and its tributaries have. The River Ziepbeek has more potential than the River Jeker which is reflected by the presence of the brook lamprey (upstream). However, the presence of exotic species such as brown bullhead, striped mudminnow and pumpkinseed decrease the calculated IBI value even though other species such as roach, perch and tench were collected. In the tributaries no fish or only two specimens of brook lamprey were caught.

Inhoud

Samenvatting	5
Summary	6
1 Inleiding	9
2 Situering	9
3 Materiaal en methode	10
4 Resultaten	11
4.1 Biotoopbeschrijving en fysisch en chemisch onderzoek	11
4.2 Resultaten van de visbestandopnames	12
5 Bespreking	16
6 Gebruikte afkortingen en wetenschappelijke benamingen van de vissoorten	18
7 Dankwoord	18
8 Referenties	18

1 Inleiding

Het INBO voerde op **13, 14, 15 maart en 18 april 2006** visbestandopnames uit op de Jeker en haar zijbeek de Beek en de Oude Jeker en op de Ziepbeek, de Asbeek en de Kikbeek (Limburg).

2 Situering

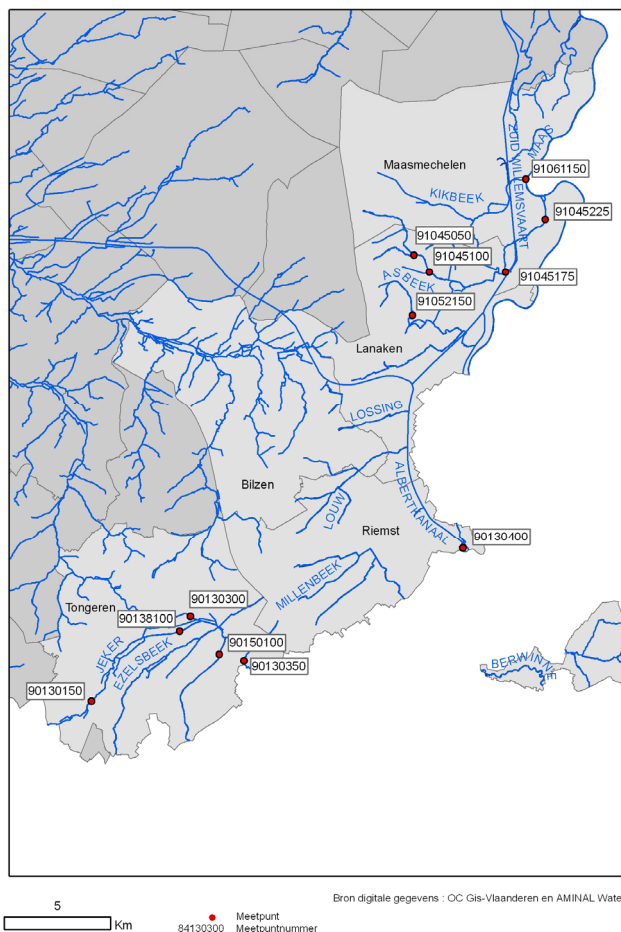
De Jeker ontspringt in Wallonië als de Geer. Ze komt Vlaanderen binnen in Lauw en loopt vervolgens in noordoostelijke richting door Rutten en Koninksem. In Tongeren maakt ze een bocht en loopt zuidoostelijk verder door Mal en Sluizen. Te Glons buigt

ze weerom om terug in noordoostelijke richting, loopt dan deels weer in Wallonië en komt Vlaanderen opnieuw binnen in Kanne. Van daar stroomt ze verder over de Nederlandse grens om in Maastricht uit te monden in de Maas. De Jeker werd op 4 plaatsen bemonsterd. We bemonsterden eveneens één locatie op de Oude Jeker en de Beek, een zijbeek van de Jeker. Naast deze beken werden ook nog enkele kleinere zijbeken van de Maas bemonsterd nl. de Ziepbeek (3 staalnameplaatsen), de Asbeek, de Kikbeek en de Zanderbeek (elk op 1 staalnameplaats).

Tabel 1: Situering van de staalnameplaatsen

INBO nummer	X	Y	Waterloop	synoniemen	Gemeente	Situering
90130150	224449	159870	JEKER	Jeker - Geer	Tongeren	Lauw, aan de oude molen
90130300	229116	163862	JEKER	Jeker - Geer	Tongeren	in bos aan de bodemval
90130350	231650	161769	JEKER	Jeker - Geer	Tongeren	Sluizen
90130400	241971	167087	JEKER	Jeker - Geer	Kanne	stroomopwaarts het Albertkanaal
90138100	228629	163167	OUDE JEKER	Vloedgracht - Oude Jeker	Tongeren	
90150100	230497	162093	BEEK		Tongeren	Nerem
91045050	239664	180890	ZIEPBEEK	Ziepbeek - Zijpbeek	Lanaken	in bos stroomafwaarts aarden weg
91045100	240396	180072	ZIEPBEEK	Ziepbeek - Zijpbeek	Lanaken	stroomopwaarts de weg
91045175	243993	180074	ZIEPBEEK	Ziepbeek - Zijpbeek	Lanaken	
91045225	245850	182547	ZIEPBEEK	Ziepbeek - Zijpbeek	Maasmechelen	1 km stroomopwaarts de monding, Bampstraat
91052150	239598	178054	ASBEEK		Lanaken	Boorseme, aan de sprokkelstraat
91061150	244935	184450	KIKBEEK		Maasmechelen	aan de monding in de Maas

Situering van de meetplaatsen in het Maasbekken (2006)

3 Materiaal en methode

Op elke staalnameplaats werden de visbestandopnames uitgevoerd door middel van elektrovisserij. De gebruikte toestellen waren van het type DEKA 3000 en 7000. Afhankelijk van de breedte van de beek op de bemonsteringsplaats werd gevist met 1 of 2 elektroden (zie tabel 2). Op elke locatie werd de totale breedte wadend afgevisd op beide oevers als er van

op de boot werd gevist en dit over een afstand zoals aangegeven in tabel 2.

Op de verschillende staalnameplaatsen werden enkele fysische en chemische metingen uitgevoerd. (zie 4. resultaten, tabel 3).

Gezien het in maart nog erg koud was en s' nachts vroom waren sommige kleinere waterlopen nog dichtgevroren zodat deze op 18 april 2006 werden bemonsterd.

Tabel 2: Specificaties van de uitgevoerde afvissingen (SA: stroomafwaarts; SO: stroomopwaarts)

INBO nummer	Datum	Beviste afstand	Methode
90130150	13-03-06	100 m SA de molen	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden
90130300	13-03-06	50 m SO en 50 m SA de brug	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden
90130350	13-03-06	100 m SA de weg	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden
90130400	18-04-06	100 m SA stuw	elektrovisserij, boot met 2 elektroden
90138100	13-03-06	100 m SA spoorwegbrug	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden
90150100	13-03-06	50 m SA spoorweg	elektrovisserij, wadend met 1 elektrode
91045050	14-03-06	100 m SA de weg	elektrovisserij, wadend met 1 elektrode
91045100	18-04-06	100 m SO de weg	elektrovisserij, wadend met 1 elektrode
91045175	15-03-06	100 m SO de weg	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden
91045225	15-03-06	100 m SA de weg	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden
91052150	18-04-06	100 m SO de weg	elektrovisserij, wadend met 1 elektrode
91061150	18-04-06	100 m SO monding Maas	elektrovisserij, wadend met 2 elektroden

4 Resultaten

4.1 Biotoopbeschrijving en fysisch en chemisch onderzoek

Tabel 3: Fysische en chemische metingen: pH, zuurstofconcentratie (O₂ in mg/l), conductiviteit (Cond in µS/cm), temperatuur (T in °C), stroomsnelheid (v in ms⁻¹), turbiditeit (Turb) en de biotoopbeschrijving op het moment van de visbestandopname

INBO nummer	T	O ₂	pH	Cond	V	Turb	biotoop beschrijving
90130150	5,7	5,1	8,0	1276	0,7	72,9	gedeeltelijk verstevigde oevers (schanskorven), in weidegebied, loop niet verstoord, stuw aanwezig, wc-papier in water, slib aanwezig, tot 4 m breed en tot 1,30 m diep
90130300	6,4	5,9	7,6	1218	0,5	94,9	gedeeltelijk verstevigde oevers (schanskorven, houten paaltjes), in natuurgebied, loop niet verstoord, bodemval van 20 cm, zandbodem met stenen, 7 m breed, 55 cm diep
90130350	6,7	5,7	7,6	1185	0,7	72,4	gedeeltelijk verstevigde oevers (houten palen en wanden), langs weide, loop niet verstoord, zandbodem met slib, 7,5 m breed en tot 1 m diep
90130400	12,7	10,2	7,5	1011	0,7	26,4	verstevigde oevers (breukstenen), langs Albertkanaal en bebouwing, loop matig verstoord, verval en sifon aanwezig; 5,7 m breed
90138100	6,4	7,3	7,6	1216	0,6	75,3	gedeeltelijk verstevigde oevers (schanskorven, beton), één oever langs weide, één oever langs landbouwveld, loop niet verstoord, zandbodem met stenen, verval 30 cm, 3,95 m breed en 50 cm diep
90150100	7,8	5,8	7,5	937	0,2	23,9	verstevigde oevers (breukstenen), loop matig verstoord, kleibodem met stenen, 1,8 m breed en 30 cm diep
91045050	2,2	12,7		159	0,3	2,5	natuurlijke oevers, in bos, loop niet verstoord, zandbodem, 1 m breed en tot 45 cm diep
91045100		10,8	5,9	152	0,2	1,75	natuurlijke oevers, in bos, loop niet verstoord, zandbodem met grint, waterplanten aanwezig, tot 1,5 m breed
91045175	4,5	12,4	6,7	135	0,2	5,2	natuurlijke oevers, langs weide en privéterrein, loop niet verstoord, 65cm slib, gemiddeld 3 m breed en tot 30 cm diep
91045225	7,8	7,4	7,4	555	0,4	7,92	schanskorven verstevigen gedeeltelijk de oevers, in landbouwgebied, loop niet verstoord, modderige bodem, waterplanten aanwezig, 4 afvoerpijpen, 2,3 m breed, 50 cm diep
91052150		9,8	5,9	127	0,2	1,94	natuurlijke oevers, in bos, loop niet verstoord, zandbodem, 1,2 m breed
91061150	12,7	9,5	6,8	381		15,3	natuurlijke oevers, langs weide en braakterrein, loop niet verstoord, bodem van stenen

4.2 Resultaten van de visbestandopnames

Tabel 4: Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) op de verschillende locaties. De resultaten bekomen tijdens vorige campagnes zijn weergegeven in een ander kleur.

Locatie 2006 2002 1996	Naam	3D stekelbaars	Am. hondsv is	br. Am. dwergmeerval	baars	beekprik	bermpje	blankvoorn	blauwbandgrondel	brasem	gjebel	karper	kolblei	paling	rietvoorn	riviergrondel	winde	zeelt	zonnebaars	Totaal
90130150	Jeker	X										X								2
																				0
																				0
90130300	Jeker	X										X			X		X			4
		X						X				X			X		X			5
																X				1
90130350	Jeker	X																		1
																				0
		X																		1
90130400	Jeker							X		X	X									3
		X									X			X	X		X			5
		X					X		X			X	X			X	X			7
90138100	Oude Jeker	X																		1
		X																		1
		X					X			X										3
90150100	Beek																			0
																				0
																				0
91045050	Ziepbeek		X			X														2
2004			X		X	X													X	4
91045100	Ziepbeek		X		X														X	3
			X																	1
					X	X													X	3
91045175	Ziepbeek			X																1
			X		X											X		X		4
91045225	Ziepbeek				X			X										X		3
																				0
91052150	Asbeek					X														1
						X														1
91061150	Kikbeek																			0
2003																				0

Tabel 5: Morfometrische specificaties van de gemeten en gewogen vissoorten op elke locatie (G.L. gemiddelde totale lengte in cm, G.G. gemiddeld gewicht in g; NL aantal gemeten individuen, NG aantal gewogen individuen).

Locatie	3D stekelbaars		Amerikaanse hondsvij		br. Am. dwergmeerval		baars		beekprik		blankvoorn		blauwbandgrondel	
	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.
	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max
	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G
90130150	4,5	2,5												
	1	1												
90130300	5,1	1,9												
	4,1-6	1,2-2,6												
	8	8												
90130350	6,3	2,8												
	1	1												
90130400													4,8	1,2
													1	1
90138100	5,3	1,9												
	4,6-6	1,3-2,6												
	7	7												
90150100														
91045050			4,5	0,8					8,8	1,2				
			4-5	0,6-1,1					8-9,4	1-1,4				
			9	9					4	4				
91045100			4,4	1,0			9,5	9,0						
			3,4-6,6	0,4-3,7										
			30	30			1	1						
91045175					11,5	19,4								
					9,3-13,7	9,8-28,9								
					2	2								
91045225							9,9	9,5			10,9	11,4		
							9,5-10,4	8,6-11						
							3	3			1	1		
91052150									11,8	3,1				
									10-13,5	2-4,2				
									2	2				
91061150														

Vervolg tabel 5

Locatie	giebel		karper		rietvoorn		winde		zeelt		zonnebaars	
	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.	G.L.	G.G.
	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max	min-max
	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G	N _L	N _G
90130150			42,2	1098,6								
			1	1								
90130300			41,1	921,0	14,0	38,5	50,0	1812,0				
					12-16	24-52,9						
			1	1	2	2	1	1				
90130350												
90130400	19,3	158,8	42,4	1798,9								
	16,8-24,2	97,8-278,4	20,5-56,1	172,6-3555,6								
	3	3	9	9								
90138100												
90150100												
91045050												
91045100											4,8	2,9
											3,3-11,7	0,2-24,1
											11	11
91045175												
91045225									14,2	35,6		
									1	1		
91052150												
91061150												

Tabel 6: Effectieve vangst per soort en per staalnameplaats uitgedrukt in CPUE (elektrisch in G/100 m en N/100 m met G = gewicht in g en N = aantal) en omgerekend in kg/ha indien de ganse breedte werd afgevist

Locatie	Naam		3D steekelbaars	Am. hondsvij	Br. Am. dwergmeerval	baars	beekprik	blankvoorn	blauwbandgrondel	giebel	karper	rietvoorn	winde	zeelt	zonnebaars	Totaal 2006	kg/ha 2006	kg/ha 2002	kg/ha 1995-1996
90130150	Jeker	G/100m	2,5								1098,6					1101,1	27,5	0	0
		N/100m	1,0								1,0					2,0			
90130300	Jeker	G/100m	15,0								921,0	76,9	1812,0			2824,9	40,9	71,7	1,8
		N/100m	8,0								1,0	2,0	1,0			12,0			
90130350	Jeker	G/100m	2,8													2,8	0,1	0	0,3
		N/100m	1,0													1,0			
90130400	Jeker	G/100m							0,6	238,2	8095,3					8334,1	146,2*	40,5*	22,5
		N/100m							0,5	1,5	4,5					6,5			
90138100	Oude Jeker	G/100m	13,5													13,5	0,3	4,7	8,5
		N/100m	7,0													7,0			
90150100	Beek	G/100m														0,0	0	0	0
		N/100m														0,0			
91045050	Ziepbeek	G/100m		7,1			4,7									11,8	1,2	13,7	
		N/100m		9,0			4,0									13,0			
91045100	Ziepbeek	G/100m		31,0		9,0									32,0	72,0	8,2	4,8	9,1
		N/100m		30,0		1,0									11,0	42,0			
91045175	Ziepbeek	G/100m			38,7											38,7	1,3	3,7	
		N/100m			2,0											2,0			
91045225	Ziepbeek	G/100m				28,6		11,4						35,6		75,6	3,2	0	
		N/100m				3,0		1,0						1,0		5,0			
91052150	Asbeek	G/100m					6,2									6,2	0,5	0,2	
		N/100m					2,0									2,0			
91061150	Kikbeek	G/100m														0,0	0	0	
		N/100m														0,0			

* gezien deze plaats met de boot werd afgevist is dit een onderschatting van de densiteit

Tabel 7: Overzicht van de IBI waarden en hun appreciatie voor de verschillende periodes voor de Jeker en zijbeken

INBO nummer	naam	Huet zonatie	IBI 2006	Beoordeling 2006	IBI 2002-2003	Beoordeling 2002-2003	IBI 1996	Beoordeling 1996
90130150	JEKER	brasem	1,0	Ontoereikend	0,0	Slecht	0,0	Slecht
90130300	JEKER	brasem	2,9	Matig	3,1	Matig	1,8	Ontoereikend
90130350	JEKER	brasem	1,0	Ontoereikend	0,0	Slecht	1,0	Ontoereikend
90130400	JEKER	vlagzalm	1,7	Ontoereikend	2,3	Ontoereikend	3,0	Matig
90138100	OUDE JEKER	brasem	1,0	Ontoereikend	1,0	Ontoereikend	1,3	Ontoereikend
90150100	BEEK	upstream	0,0	Slecht	0,0	Slecht	0,0	Slecht

Tabel 8: Overzicht van de IBI waarden en hun appreciatie voor de verschillende periodes voor de Ziepbek, de Asbeek en de Kikbeek

INBO nummer	naam	Huet zonatie	IBI 2006	Beoordeling 2006	IBI 2002	Beoordeling 2002	IBI 2003-2004	Beoordeling 2003-2004
91045050	ZIEPBEEK	brasem	1,0	Ontoereikend			1,8	Ontoereikend
91045100	ZIEPBEEK	brasem	1,4	Ontoereikend	1,0	Ontoereikend	1,8	Ontoereikend
91045175	ZIEPBEEK	barbeel	1,0	Ontoereikend	2,3	Ontoereikend		
91045225	ZIEPBEEK	brasem	2,9	Matig	0,0	Slecht		
91052150	ASBEEK	upstream	1,9	Ontoereikend	2,3	Ontoereikend	2,3	Ontoereikend
91061150	KIKBEEK	brasem	0,0	Slecht			0,0	Slecht

5 Bespreking

In de campagne werden visbestandopnames uitgevoerd op de Jeker en haar zijbeek de Beek en de Oude Jeker en op de Ziepbek, de Asbeek en de Kikbeek (Limburg). Al deze beken zijn reeds in een vorige campagne 2002-2003 bemonsterd en de locaties op de Jeker en zijbeken ook nog in een campagne van 1996. Dit laat toe vergelijkingen te maken.

Op de Jeker en zijbeken (Oude Jeker en Beek) werden tijdens deze campagne 6 vissoorten aangetroffen, nl. driedoornige stekelbaars, blauwbandgrondel, gibel, karper, rietvoorn en winde.

Op de Jeker zelf (4 locaties) werden de voornoemde 6 vissoorten gevangen. In de campagne van 2002 werden hier eveneens 6 vissoorten gevangen, in de campagne van 1996, 7 soorten (zie tabel 4).

Karper is in 2006 de meest aangetroffen soort (11 exemplaren) gevolgd door driedoornige stekelbaars (10 exemplaren). De andere soorten

werden slechts sporadisch gevangen (≤ 3 exemplaren per soort).

Driedoornige stekelbaars was in 2002 de meest aangetroffen soort. Toen werden er wel meer dan 500 exemplaren gevangen. Ook in 1996 werd deze soort het meest gevangen. Riviergrondel was in 1996 de tweede meest gevangen soort, het was dan ook opmerkelijk dat we deze in 2002 niet meer terug vingen. Ook in 2006 wordt deze soort niet gevangen. De overige soorten die in de campagnes van 2002 en 1996 werden gevangen kwamen ook slechts sporadisch voor. Ook opmerkelijk is dat karper, in 1996 nog niet op de Jeker gevangen, op 2 locaties in 2002 (8 exemplaren) en nu op 3 van de 4 locaties werd aangetroffen. Nu is karper, hoewel er slechts 11 exemplaren werden gevestigd, de meest gevangen soort.

Op de meest stroomopwaarts gelegen locatie op de Jeker, gelegen te Lauw aan de molen, werd er in 1996 en 2002 geen visleven vastgesteld terwijl nu driedoornige stekelbaars werd aangetroffen. De visindex is hier gestegen van een 'slechte kwaliteit' in 1996 en 2002 naar een 'ontoereikende kwaliteit' in 2006.

Op de locatie gelegen te Tongeren in het bos aan de bodemval werd slechts riviergrondel gevangen in 1996. In 2002 vingen we vijf soorten nl. driedoornige stekelbaars, blankvoorn, karper, rietvoorn en winde. In 2006 troffen we er vier soorten aan: driedoornige stekelbaars, karper, rietvoorn en winde. De visindex is gestegen van een *'ontoereikende kwaliteit'* in 1996 naar een *'matige kwaliteit'* in 2002 en 2006. De vangstdensiteit is in 2006 afgenomen ten opzichte van 2002.

Op de locatie te Tongeren, Sluizen, werd in 2006 het minst gevangen. Slechts één driedoornige stekelbaars werd hier gevangen, de visindex scoort dan ook *'ontoereikend'*. In 2002 werd hier echter geen vis gevangen en hadden we hier een *'slechte kwaliteit'*. In 1996 werd eveneens slechts driedoornige stekelbaars gevangen wat duidt op een *'ontoereikende kwaliteit'*.

Op de locatie gelegen te Kanne, stroomopwaarts het Albertkanaal, daalt de soortendiversiteit doorheen de jaren. Daar waar er in 1996 op deze locatie nog 7 soorten werden gevangen is dit gedaald naar 5 soorten in 2002 en 3 soorten in 2006. Toch wordt op deze locatie de grootste vangstdensiteit gehaald. Dit komt door de 9 karpers goed voor een gewicht van 16 kg die hier werden gevangen. De visindex krijgt hier de score *'ontoereikend'*. In 1996 en 2002 scoorde deze locatie respectievelijk een *'matige kwaliteit'* en een *'ontoereikende kwaliteit'*.

Op de twee bemonsterde zijbeken, de Oude Jeker en de Beek, werd er net zoals in 2002 respectievelijk driedoornige stekelbaars (*'ontoereikende kwaliteit'*) en geen vis (*'slechte kwaliteit'*) gevangen. In de campagne van 1996 werd op de Oude Jeker naast driedoornige stekelbaars ook gibel en bierpje aangetroffen, hoewel de waarde van de visindex iets hoger lag was de waardebeoordeling ook *'ontoereikend'*. Op de Beek werd er in 1996 ook geen vis gevangen (*'slechte kwaliteit'*).

Voor de Jeker en zijbeken kunnen we besluiten dat het nog steeds niet goed gaat. Op alle locaties gelegen op de Jeker wordt nu wel vislevens aangetroffen maar we hebben te maken met een marginaal visbestand. De soortendiversiteit is laag en het aantal gevangen exemplaren des te meer. De Jeker en zijbeken scoren dan ook een overwegende *'ontoereikende*

kwaliteit'. Ten opzichte van de campagne in 1996 is de verdwijning van het bierpje en riviergrondel een slechte zaak.

Op de Ziepbeek (4 plaatsen) werden 7 soorten gevangen nl. Amerikaanse hondsvij, bruine Amerikaanse dwergmeerval, baars, beekprik, blankvoorn, zeelt en zonnebaars. Amerikaanse hondsvij is de meest gevangen soort. De beschermde en zeldzame beekprik werd enkel gevangen op de meest stroomopwaarts gelegen locatie gelegen op de Ziepbeek (4 exemplaren). De vangstdiversiteit per locatie is met een gemiddelde van 2.2 soorten per locatie laag en de vangstdensiteit is navenant. Drie van de vier locaties werden in een campagne in 2002 bemonsterd, de meest stroomopwaarts gelegen locatie in 2004. Dit laat toe een vergelijking te maken. In 2002 werden 4 soorten gevangen nl. riviergrondel, zeelt, Amerikaanse hondsvij en baars. Amerikaanse hondsvij was toen ook de meest gevangen soort. Van de andere soorten werden, net als in de campagne van 2006 slechts enkele exemplaren gevangen. In 2004 kwam daar op de meest stroomopwaarts gelegen locatie de soorten beekprik en zonnebaars bij. Er werden toen maar liefst 110 beekprikken op 50 m gevangen (nu 4 exemplaren). Uit ervaring weten we dat beekprikken zich vaak verplaatsen al naargelang seizoen en temperatuur en/of zich goed/of minder goed (ingraven) laten vangen. Het zou dus fout zijn hier te concluderen dat het minder goed gaat met de beekprikken in de Ziepbeek en dus ook met de Ziepbeek zelf. In 2004 werd er gevist eind april, in 2006 half maart met een watertemperatuur van 2.2 ° C. De visindex blijft, net als in 2002 en 2004, overwegend *'ontoereikend'* scoren. Enkel de meest stroomafwaartse locatie krijgt een *'matige kwaliteit'*. De lage conductiviteit, de goede zuurstofconcentraties en de aanwezigheid van de zeer vervuilinggevoelige beekprikpopulatie wijzen op de potenties van deze beek. De aanwezigheid van de exotensoorten Amerikaanse hondsvij, bruine Amerikaanse dwergmeerval en zonnebaars halen de score van de visindex naar beneden en verklaren hier de overwegende ontoereikende score.

De Asbeek en de Kikbeek, werden elk op één staalnameplaats bevist. Op de Asbeek werden slechts 2 beekprikken gevangen. Op de kikbeek werd er geen vis aangetroffen. De Asbeek werd in een campagne van 2002 op deze locatie

bemonsterd, toen werd er 1 beekprik gevangen. De visindex blijft 'ontoereikend' scoren. Ook hier wijzen de uiterst lage conductiviteit, een goede zuurstofconcentraties en de vangst van de zeer vervuilinggevoelige aanwezigheid van beekprik op de mogelijke potenties voor de uitbouw van een voor dit type beek zijnde goede visstand. De Kikbeek krijgt een 'slechte kwaliteit'. In 2003 scoorde deze eveneens een 'slechte kwaliteit'. De Kikbeek zal in een volgende campagne nog op een locatie meer stroomopwaarts gelegen bemonsterd worden

6 Gebruikte afkortingen en wetenschappelijke benamingen van de vissoorten

3D stekelbaars, *Gasterosteus aculeatus*
Am. hondsvij, Amerikaanse hondsvij, *Umbra pygmaea*
Br. Am. dwergmeerval, bruine Amerikaanse dwergmeerval, *Ameiurus nebulosus*
baars, *Perca fluviatilis*
beekprik, *Lampetra planeri*
bermpje, *Barbatula barbatula*
blankvoorn, *Rutilus rutilus*
blauwbandgrondel, *Pseudorasbora parva*
brasem, *Abramis brama*
giebel, *Carassius gibelio*

karper, *Cyprinus carpio*
kolblei, *Blicca bjoerkna*
paling, *Anguilla anguilla*
rietvoorn, *Scardinius erythrophthalmus*
riviergrondel, *Gobio gobio*
winde, *Leuciscus idus*
zeelt, *Tinca tinca*
zonnebaars, *Lepomis gibbosus*

7 Dankwoord

Met dank aan Isabel Lambeens, Kathleen Peirsman en Yves Maes voor de voorbereiding van de bemonstering en de bemonstering zelf, de gegevensverwerking en hun bijdrage aan dit rapport. Aan Alain Vanderkelen, Marc De Wit, Willem De Schryver en Jean-Pierre Croonen voor het terreinwerk.

8 Referenties

Van Thuyne, G., Belpaire, C. en J. Beyens, 1997. Visbestandopnames op de Jeker en zijbeken, Limburg mei 1996
IBW.Wb.V.IR.97.46

Van Thuyne, G. en J. Breine, 2003. Visbestanden op enkele beken in het Maasbekken (2002)
IBW.Wb.V.IR.2003.133